

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 1 fevral 2025-ci il №8 (2917) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Ordu quruculuğunda gənclərin rolü əvəzsizdir

Gəncliyin savadlı, geniş dünyagörüşlü, vətənpərvər ruhda formallaşması hər bir dövlət üçün vacibdir. Cəmiyyətin aparıcı təbəqəsi əsasən gənclərdir. Buna görə də inkişaf və integrasiya məhz gənclərlə addimlayır. Azərbaycanın inkişafında, onun iqtisadi, siyasi və mədəni həyatında, demokratik dövlət və cəmiyyətin qurulmasında gənclərin rolü danılmazdır. Azərbaycanın tarixinin hər mərhələsində gənclərimiz özünəməxsus rol oynayıblar. Ordu quruculuğunda da gənclərin rolü əvəzsizdir. Onlar Vətən qarşısında borclarını layiqince yerinə yetirmək üçün orduda həvəslə xidmət edir, hərbi sirlərə müükəmməl yiyələnlərlər. Büttün bunlar müstəqil Azərbaycanın sabahına nikbin baxmağa əsas verir.

Gənclik böyük, tükənməz bir qüvvədir. Gənclər Vətənin işıqlı sabahı, nurlu gələcəyi- dir. Fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam olan, dünyada gedən prosesləri qavrayan, müasir texnologiyalarla işləməyi bacaran, əqidəli, milli-mənəvi dəyərlərə malik gənclər Vətənimizi uğurlu gələcəyə aparan böyük qüvvədir. Gənclərin yüksək biliqli, savadlı, sağlam ruhlu olması üçün lazımı tədbirləri görən dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev bu istiqamətdə mühüm qərarlar qəbul edib.

Xalqımız dünəni və sabahı üçün Ulu Önder Heydər Əliyevə borcludur. Ümummilli Lider Heydər Əliyev həmişə xalqına arxalanırdı, onun gəncliyinə böyük ümidi ləbədəyirdi. Dahi şəxsiyyətin gənclər haqqında nitqləri Azərbaycanda gənclər siyasetinin nəzəri əsaslarını müəyyənləşdirib.

"Bizim bugünkü gəncliyimiz sağlam düşünceli gənclikdir, vətənpərvər gənclikdir, xalqını, millətini sevən gənclikdir... Gənclərimiz mükəmməl təhsil almalı, heyati dərindən öyrənməli, dünyada gedən prosesləri bilməlidir. Lazımi fəaliyyət göstərib öz xalqına, dövlətinə xidmət etməlidir". Bu ifadələrdən xalqının gənclərinə inanan, onları daima fəal görmək istəyən Ulu Öndərin gənclərə olan diqqət və qayğısı aydın görünür.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev ölkədə gedən demokratik islahatlara və insan hüquqlarının qorunmasına həmişə diqqət yetirirdi. İctimai-siyasi, mədəni həyatımızın müxtəlif sahələrində sistemli islahatlar aparan böyük dahi şəxsiyyət bütün bu proseslərdə gənclərin roluna həmişə xüsusi fikir verirdi. Müxtəlif qurumlarda, dövlət idarələrində, siyasi və iqtisadi arenalarda gənclərin fəal iştirakını təmin edirdi. Ulu Önder Heydər Əliyev nitqlərinin birində demişdi: "Gənclərimiz milli ruhda tərbiyə olunmalıdır, millimənəvi dəyərlərimizin əsasında tərbiyələnməlidir. Gənclərimiz bizim tariximizə yaxşı bələd olmalı, dilimizi yaxşı bilməlidir. Hər bir gənc vətənpərvər olmalıdır, vətənpərvərlik böyük məfhumdur. Bu, sa-

dəcə orduda xidmət etmək deyil, Vətənə sadıq olmaq, Vətəni sevmək, torpağa bağlı olmaq - budur, vətənpərvərlik". Heydər Əliyev respublika rəhbərliyinə gəldiyi ilk dövrədən gənclərin himayədarı kimi çıxış edərək sağlam düşüncəli yeni nəslin yetişdirilməsi sahəsində misilsiz işlər görmüşdür. Gənclərin milli və vətənpərvər ruhda tərbiyəsinə həmişə önem verən dahi rəhbərin əsas məqsədi yeni nəslin fiziki, mənəvi-psixoloji cəhətdən sağlam yetişməsi, istedadlı gənclərin üzə çıxarılması və onların ölkənin gələcəyinə töhfə verilməsini təmin etməsi idi. O, hər zaman Azərbaycan gəncliyini ölkənin taleyi üçün mühüm işlər görəmeye çağırırdı.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Türkiye Respublikasının Qars şəhərində keçirilən beynəlxalq "Qiş təlimi-2025"-də iştirak edən hərbi qulluqcularımız yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirirlər.

Müxtəlif ölkələrdən 12 min-dən çox hərbi qulluqçunun iştirak etdiyi təlimdə əməliyyatlar zamanı bölmələrlə qarşılıqlı əlaqənin təmin edilməsi, döyüş vərdişlərinin yoxlanılması, atəşin idarə olunması, həmcinin axtarış-xilasətmə tədbirləri və döyüş təminatı üzrə fealiyyətlər həyata keçirilir.

(Ardı 7-ci səhifədə)

Hərbi qulluqcularımız "Qiş təlimi-2025"-də yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirirlər

Gənclər Azərbaycanın vətəndaşlıq əsgərləridirlər

4-cü səhifədə

Vətənpərvər oğul, peşəkar zabit

5-ci səhifədə

Azərbaycan Ordusunun zabitli olmaq fəxrdır

5-ci səhifədə

Qafqazda hərbi topoqrafiya üzrə general-major rütbəsinə layiq görülmüş yeganə şəxsiyyət - İbrahim ağa Vekilov

6-ci səhifədə

Müdafiə naziri Bəhreyn Müdafiə Qüvvələrinin Baş komandanı ilə görüşüb

Yanvarın 30-da Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə işgüzar səfərdə olan Bəhreyn Krallığının Müdafiə Qüvvələrinin Baş komandanı feldmarşal Şeyx Khalifa bin Ahmed əl-Xəlifə ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, qonağı salamlayan general-polkovnik Zakir Həsənov onu ölkəmizdə görmekdən məmənun olduğunu bildirib. Müdafiə naziri Bəhreyn Krallığı tərəfindən göstərilən humanitar yardım, eləcə də Azərbaycan Ordusunun şanlı Qələbəsi ilə nəticələnən 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə beynəlxalq təşkilatlarda dəstəyə görə minnətdarlıq ifadə edib.

Feldmarşal Şeyx Khalifa bin Ahmed əl-Xəlifə səmimi qəbulu və qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirib. İkiterəflı əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsində qarşılıqlı səfərlərin vacibliyini xüsusi vurgulayıb.

Görüşdə hərbi, hərbi təhsil sahəsində əməkdaşlığın cari

vəziyyəti və daha da genişləndirilməsi, eləcə də regional təhlükəsizlik məsələləri barədə etraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Ordu quruculuğunda gənclərin rolü əvəzsizdir

(Əvvəli 1-ci sehifədə)

Ulu Öndərin prezidentliyi dövründə gənclər onun diqqət və qayğısını daim öz üzərlərində hiss etmişlər. Məhz həmin dövredə təsadüf edir ki, 1997-ci il-dən Ulu Önderin Sərəncamı ilə 2 fevral Azərbaycanda Gənclər Günü kimi qeyd olunmağa başladı. Dövlətin gənclər siyasetinin nəticəsidir ki, bu gün ölkəmizdə idarəetmə bacarığı ilə seçilən intellektual, dünyagörüşü yeni nəsil yetişmişdir. Bu gənclər siyasetinin inkişafını, Umummilli Lider Heydər Əliyevin xalqımız qarşısındaki xidmətlərini yüksək qiymətləndirir, onun bize bəxs etdiyi Azərbaycanın müstəqilliyini, elm-təhsilin inkişafını, ölkəmizin siyasi, iqtisadi yüksəlişini, gənclərə olan diqqət və qayğını dərin ehtiram hissini ilə xatırlayırlar.

Əsası Umummilli Liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan siyasi kurs Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməkdədir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən və müasir dövrün tələblərinə cavab verən gənclər siyaseti Azərbaycan gəncliyinin inkişafına təkan vermiş, onların özlerini cəmiyyətdə təsdiq etməsində müsbət oynamışdır. Bu siyaset əsasında uğurla icra olunan bir sıra tədbirləri sadalamaqla biz gənclərimizin dövlətçiliyə bağlı, intellektual, yüksək dünyagörüşü bir qüvvə kimi formalaşmasının şahidi olur.

2003-cü ildən sonrakı dövrde Prezident İlham Əliyev gənclər siyasetinin inkişaf istiqamətini mövcud ənənələr əsasında daha da təkmilləşdirdi. Azərbaycan gəncliyi ilə bağlı və zamanın çağırışları ilə ayaqlaşan Dövlət proqramları qəbul edildi, 2007-ci il "Gənclər İlli" elan olundu, 2011-ci ildə Gənclər Fondu yaradıldı, 2013-cü ildə ölkədə ilk dəfə "Gənclər üçün Prezident Müdafatı" təsis olundu, Azərbaycan gənclərinin inkişaf strateyiyası təsdiqləndi. Gənclər siyasetində milli və dövlətçilik maraqlarının prioritet olması 44 günlük Vətən müharibəsində həlledici rol oynadı. Mühərbi əsas missiyani məhz Ali Baş Komandan İlham Əliyevin prezidentliyi dövründə yetişən gənclər yerinə yetirdilər.

Bu gün gənclərimizin böyük

bir qismi ordu sıralarında Vətən qarşısındaki müqəddəs borcunu yerinə yetirməkdədir. Onlar təlim və məşğələlərdə döyüş hazırlığını artırır, mənəvi-psixoloji cəhdətdən daha da möhkəmlənir, bir sözə, torpaqlarımızın müdafiəsi naməsəylərini əsirgəmirlər.

Gənclərimizin dövlətimizin başçısının Fərmani ilə hərbi idmətə böyük ruh yüksəkliyi ilə getmələri də onlarda Vətən sevgisinin böyüklüğünün təsdiqididir. Vətən müharibəsində, ondan əvvəl və sonra olan döyüş əməliyyatlarda Azərbaycan əsgərinin mübarizliyi, cəsareti, ığdırı onların döyüş meydانında son damla qanına kimi döyüşməsi bir dəha sübut etdi ki, gənclərimizin vətənpərvərlik hissələrini yüksəkdir.

Azərbaycan gəncləri üçün ən həlledici sinqlardan biri de 2020-ci il sentyabrın 27-dən başlayan və noyabrın 10-dək davam edən Vətən müharibəsi oldu. Ordu sıralarında Vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda döyüşən qəhrəman gənclərimiz adalarını xalqımızın ən yeni tarixinə qızıl hərflərle yazdırılar. Məhz onların rəşadəti sayəsində eldə olunan Şanlı Zəfərlə Azerbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edildi, xalq otuz ilə yaxın həsrətdən sonra tarixi torpaqlarımıza qovuşdu.

Hər bir dövlət onda güclü olur ki, onun qüdrətli iqtisadiyyati və güclü ordusu olsun. Azərbaycanın güclü orduya malik olması 44 günlük Vətən müharibəsində bir dəha öz təsdiqini tapdı. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin eks-hücum əməri ilə gənclərimiz böyük ruh yüksəkliyi ilə silaha sarılaraq torpaqlarımızı işğaldən azad etdi, üçrəngli bayraqımızı azad etdi, üçrəngli bayraqımızı azad

olunmuş torpaqlarımızda dalağandırdılar.

Torpaqlarımızın Ermənistan silahlı qüvvələrinin işgalindən azad edilməsində bütün nəsil-lərin nümayəndələri uğurlu fealiyyət gösterib, ancaq döyüşdə iştirak edənlərin mütləq əksəriyyəti müstəqillik dövründə böyük boyaya-başa çatmış gənclərdir. Onlar vətənpərvərlik rühunda böyüdürlər, fədakarlıq, qəhrəmanlıq göstərdilər və tərxi ədalet bərpa olundu. Gənclər mənfur düşmənin saxta mifini puç etdilər. Belə vətənpərvər, ığdırı gəncləri olan Azərbaycan heç vaxt yenilməyəcək, daim öz şan-söhrətini və qüdrətin qoruyub saxlayacaqdır.

Birliyimiz 44 günlük Vətən müharibəsində dəmir yumruq kimi dünənəni arenadı fealiyyətini bir mənəli dəstəkləyir.

Hazırda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə gəncləri dağlara güclü aparıcı qüvvəyə çevirmək və onların sosial-iqtisadi problemlərinin həllini təmin etmək məqsədilə böyük işlər görülür. Prezident İlham Əliyev gənclərə olan münasibətini belə ifadə etmişdir: "Mənim gənclər xüsusi münasibətim var, mənim ürəyim sizinledir. Siz bütün işlərdə mənə arxalana bilərsiniz. Mən də sizə arxalanıram".

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, güclü Azərbaycan hamımızın qurur məbəyidir. Ölkəmizin ev sahibliyi etdiyi beynəlxalq səviyyəli tədbirlər, gənclərimizin istər ölkə daxilində, istərsə də xaricdə keçirilən forumlarda fəal iştirakçı bir dəha təsdiq edir ki, vətənpərvər, ölkəsini, xalqını sevən hər bir azərbaycanlı dövlətimizin dəha da qüdrətlənməsinə, beynəlxalq nüfuzu-

nun artmasına öz töhfəsini verməyə səy göstərir. Birliyimiz, həmraylıyımız məqsədimize yüksək səviyyədə nail olmağa stimul verir.

Bu gün qətiyyətle deyə bilərik ki, ölkədə gənclər Prezident İlham Əliyevin uğurla apardığı daxili və xarici siyaset kursunu alıqlayırlar, bu siyasetin icrasında daim onun yanındadırlar. Beləliklə, bu gün hər bir Azərbaycan gənci Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ideyalarını öz fealiyyətində daim rəhbər tutmalı, Azərbaycan gəncliyinin lideri olan möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanın müstəqilliyinin əbdi yaşaması üçün yumruqunu bir hədəfe vurmalıdır. Əlbəttə ki, bu gün gəncliyi vətənpərvər, sağlam ruhlu, özüne inamlı, mübariz gənclikdir. Əminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycan gəncliyi dövlət başçısının iqtisadi-siyasi, mədəni arenadakı fealiyyətini bir mənəli dəstəkləyir.

Artıq Azərbaycanda yüksək intellektual səviyyəyə, vətənpərvərlik hissini, milli düşüncəye malik gənc nəsil formalıdır. Azərbaycan gənclərinin ölkənin ictimai-siyasi həyatında rolü günü-gündən artır. Hazırda respublikada mövcud olan yüzlərlə qeyri-hökumət və gənclər təşkilatlarının fealiyyəti dövlətin yaratdığı şərait sayəsində mümkün olub. Məhz dövlətin gənclərə dəstək və diqqət göstərməsinin nəticəsində Azərbaycan gəncliyində özüne, öz gücünə, istedadına inam hissi artıb. Gənclər də öz növbəsində dövlət qayğısını daim hiss edərək nailiyyətləri ilə onlara göstərilən etimadı la-yiqinçə doğrultmağa çalışırlar. Bu yüksək münasibətə cavab olaraq ölkəmizin parlaq gələcəyinin təminatçısı olan gənclər bütün güclərini səfərbər edir, Vətənin inkişafı üçün səylə çalışırlar.

Tam inamla demək olar ki, ölkəmizdə gənc nəslin problemlərinin həlli, onların cəmiyyət həyatında layiqli təbəqə kimisi iştirakının təmin olunması üçün həyata keçirilən bütün zəruri tədbirlər Azərbaycan gəncliyini daha işiqli sabahlara aparacaqdır.

**Baş leytenant
Oruc MÜSTAFAYEV
"Azərbaycan Ordusu"**

Qərbi Azərbaycan icması "Human Rights Watch" təşkilatının Azərbaycana qarşı ayrı-seçkiliyini pisləyib

Özünü insan hüquqlarını müdafiəcisi adlandıran "Human Rights Watch" təşkilatı dünyada insan hüquqlarının vəziyyətinə dair illik hesabat dərc edib. Hesabatın Azərbaycana dair hissəsində çoxsaylı böhtanlarla yanaşı ölkəmizdən köçüb getmiş ermənilərin qayıdışına şərait yaradılması məsələsi qaldırılır. Lakin Ermənistana dair hissədə oradan qovulmuş azərbaycanlıların qayıdışı barədə bir kəlmə də olsun bəhs edilmir.

AZƏRTAC xəber verir ki, bu fikirlər Qərbi Azərbaycan icmasının bəyanatında yer alıb.

Bəyanatda, həmçinin deyilir: "Hesab edirik ki, bu, "Human Rights Watch" təşkilatı tərəfindən Azərbaycan xalqına etnik və dini əsasda ayrı-seçkilikdir. İraqı ayrı-seçkilik hər bir halda qəbul edilməzdir. Bu ayrı-seçkiliyi özünü insan hüquqlarının müdafiəcisi kimi qələmə verən təşkilatların həyata keçirməsi isə insan hüquqlarına ikiqat ağır zərbə vurur. Ələlxüs, xatırladaq ki, bu hesabatın dərc edilməsindən az əvvəl, keçmiş prezident Levon Ter-Petrosyanın Ermənistənə qarşı etnik təmizləməsinin dövlət siyaseti olduğunu təsdiq edən çıxışı yapılmış və biz bu barədə "Human Rights Watch" a xüsuslu müraciət ünvanlaşdırı-

Biz "Human Rights Watch" təşkilatı və onun arxasında duran qüvvələrdən insan hüquqlarından siyasi alet kimi istifadə etməyi, azərbaycanlılara qarşı irqi ayrı-seçkiliyi və Ermənistən etnik təmizləmə siyasetinə dəstəyini dayandırmağı tələb edirik".

Biz gənclər əldə etdiyimiz bütün uğurlara görə Ali Baş Komandana borcluyuq

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Azərbaycanın müstəqilliyinin dönməz və əbədi olmasının əsas mənbəyi və təminatçısı məhz Azərbaycan gəncliyidir

Respublikamızda gənclər siyasetinin müəyyənləşdirilməsi və uğurla həyata keçirilməsi Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Məhz dahi şəxsiyyətin diqqət və gayğısı sayəsində ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında gənclərin yaxından istirak üçün hər cür şərait yaradılıb və bu sahədə mühüm nəticələrə nail olunub.

1970-1980-ci illərdə respublikamıza rəhbərlik edərək Ümummilli Lider Heydər Əliyev ölkəmizdə sağlam düşünceli yeni nəslin formallaşması sahəsində uzaqgörənliliklə elə işlər görmüşdür ki, onların bəhərlərindən müxtəqil respublikamız indi də faydalana biləcəkdir. 1993-cü ildə Heydər Əliyevin yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra ölkəmizdə yaranan ictimai-siyasi sabitlik və əmin-amanlıq, demokratik mühit, siyasi və iqtisadi islahatlar ölkə həyatının bütün sahələrində olduğu kimi, gənclərlə iş sahəsində də ciddi dönüşün yaranmasına, dövlətin gənclər siyasetinin həyata keçirilməsi istiqamətində bir çox əhəmiyyətli işlərin görülməsinə səbəb oldu.

Ulu Önder müstəqillik şəraitində gənclərin roluna, fəal vətəndaşlıq mövqeyinin formallaşmasına müstəsnə əhəmiyyət verirdi. O, müasir Azərbaycan gəncliyinin müxtəlif qruplarının, dəstələrinin fəaliyyətinin təşkilatı baxımdan six əlaqələndirilməsinə ciddi əhəmiyyət verərək, 1994-cü ildə Gənclər və İdmən Nazirliyini yaratdı, onun faydalı fəaliyyət göstərməsi üçün əlverişli mühitin qərarlaşması istiqamətində bir çox işlər gördü. Əslində, Azərbaycanda gənclər siyaseti məhz həmin ildə icra edilməyə başlanıldı. Məlum dövrün mövcud çətinliklərinə baxmayaraq, gənclərin səmərəli fəaliyyətinin təmin olunması və inkişafı üçün yeni imkanlar açıldı, münbit şərait yaradıldı.

Gənclər də Vətənimizin ən çətin anlarında Ulu Öndərin çağırışı ilə meydانlara axıdı, başı bələlər çəkməş ölkəmizi xilas etdi. "Hər bir xalq özünün xoşbəxt gələcəyə olan ümidi ləri, ilk növbədə, gənc nəsillə bağlayır. Gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunması onun mənsub olduğu xalqın rifahının, ölkənin çiçəklənməsinin rəhnidir. Bu gün iftiخار və qürur hissi ilə bildirmək istəyirəm ki, müasir Azərbaycan gəncliyi millimənəvi dəyərlərimizi, doğ-

ma ana dilimizi, ata-babalar dan qalan gözəl adət-ənənələrimizi göz bəbəyi kimi indi də qoruyub yaşadır" deyən Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1997-ci il fevralın 2-də imzaladığı Fərmana əsasən, hər il fevralın 2-si Azərbaycanda Gənclər Günü kimi qeyd olunur.

Bu gün hər bir vətənpərvər azərbaycanlı haqlı olaraq fəxr edir ki, o, müstəqil Azərbaycan Respublikasının vətəndaşıdır. Ölkəmizdən hətərəfli inkişafında gənclərimizin böyük rolu vardır. Onlar müxtəlif sahələrdə uğurla fəaliyyət göstərir, ölkəmizdən inkişafına böyük töhfələr verirlər. Ulu Öndər Heydər Əliyevin gəncliyə, Azərbaycanın böyük gələcəyinə inamı bu cümlələrdə öz ifadəsini tapmışdır: "Azərbaycanın müstəqilliyinin dönməz və əbədi olmasının əsas mənbəyi və təminatçısı məhz Azərbaycan gəncliyidir".

Heydər Əliyev qeyd edirdi ki, "...gərək hər bir insan və xüsusən gənc nəsil müstəqilliyin nə qədər müqəddəs olduğunu bütün varlığı ilə dərk etsin, onu qorumaq və möhkəmləndirmək üçün hər cür qurban verməyə hazır olsun. Bunun üçün o, ilk növbədə, yüksək mənəviyyata malik olmalıdır, xalqımızın milli-mənəvi dəyerləri onun şəxsiyyətinin mahiyyətini təşkil etməlidir. O, azərbaycanlılığını, mənsub olduğunu Azərbaycan xalqının mədəniyyətinin, ədəbiyyatının, incəsənətinin, elminin nə olduğunu dərinəndə bilməlidir".

Ümummilli Liderin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev də öz fəaliyyətində gənclərlə iş məsələsinə çox həssaslıqla yanaşır, ölkəmizdən bu günü və gələcəyinin əsas sosial qüvvəsi olan müasir gəncliyin vətənpərvər ruhda yetişməsi üçün lazımlı olduğunu hər şeyi edir. Məlum olduğu kimi, dövlət başçısının 19 dekabr 2011-ci il tarixli Fərmanı ilə gənclər siyaseti ilə bağlı elm, təhsil, mədəniyyət və digər sosial sahələre yönələn fəaliyyətlərin stimullaşması məqsədile respublikamızda Gənclər Fondu yaradılmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bu günün gəncliyinə ünvanlanmış "Gənclərə müraciət edirəm! Mən sizinleyəm, mən sizin həmişə dəstəkləməsim. Bu gün də dəstəkləyirəm və gələcəkdə də dəstəkləyəcəyəm" sözləri, əslində, Azərbaycan gəncliyinin qarşısında açılan aydın üfüqlərdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev gənclərimizin hətərəfli inkişafı, onların intellektual səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün bütün imkanlardan istifadə edir. Dövlətimizin başçısı gənclər siyasetini uğurla

davam etdirərək, 2007-ci il ölkəmizdə "Gənclər İli" elan etdi. Dövlət tərəfindən gənclərə göstərilən yüksək diqqət və qayğı ildən-ildə artırılır. Yüksək intellekti və bacarığı ilə seçilən gənclərin dövlət idarəetmə işlərinə cəlb olunması deyilənləri bir daha təsdiqləyir. Gənclər siyasetinin həyata keçirilməsində müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi gənclərlə işin səmərəsini artırmaqla yanaşı, onların informasiya cəmiyyətinə uyğunlaşmasına da zəmin yaradır.

Azərbaycanda gənclərin hətərəfli inkişafı istiqamətində genişmiqyaslı işlər aparılır. Bu baxımdan Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Programı"nın böyük əhəmiyyəti olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 26 yanvar 2015-ci il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "2015-2025-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin İnkişaf Strategiyası" dövlət gənclər siyasetinin yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu bir daha göstərdi. Strategiyanın məqsədi 2015-2025-ci illəri əhatə edən müddətə Azərbaycan gəncliyinin potensialını müasir dövrün tələblərinə uyğun inkişaf etdirmək, bundan ölkəmizdən mənafeyi naminə istifadə etmək, yeni nəsildə fəal vətəndaşlıq mövqeyi formalaşdırmaqdır.

Ötən dövr ərzində adı çəkilən strategiya və program gənclər siyasetinin səmərəli həyata keçirilməsində, cəmiyyətin bütün sahələrində gənclərin fəal iştirakına şərait yaradılmasında əhəmiyyətli rol oynayıb. Bu, eyni zamanda, təhsil sisteminin gücləndirilməsinə, ölkədə elmİ potensialın artırılmasına əsaslı şərait yaradıb.

Məhz bunun nəticəsidir ki,

hazırda Azərbaycanda yüksək intellektual səviyyəyə,

vətənpərvərlik hissini,

milli düşüncəye malik gənclər

formalaşırlar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 2019-cu il noyabrın 26-də Bakı Dövlət Universitetinin 100 illik yubileyi münasibətilə keçirilən mərasimdə söylədiyi nitqində hazırda gənclərin potensialına xüsusi önem verildiyini, onların rəqəbatlı və bacarıqlarından səmərəli istifadə edildiyini vurgulayıb.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə bütün sahələrde davamlı və dayanıqlı islahatlar həyata keçirilir. Bu islahatlar, eyni zamanda, gənclərin bılık və bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, Azərbaycanın gələcəyi naminə onların layiqli işlətmin olunmaları, həmçinin

respublikamızın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və digər sahələrində fəal rol almalarına mühüm təsir göstərir.

Biz əldə etdiyimiz bu uğurlarımıza görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə borcluyuq. Qüdrətli Azərbaycan Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə tarixi zəfər qazanmışdır.

Prezident cənab İlham Əliyev söyləmişdi: "Mühərbi bütün nəsillərin nümayəndələri iştirak ediblər, qəhrəmanlıq göstəriblər. Amma hər kəs bilməlidir ki, əsas missiyanı mənim prezidentlik dövrümüzə yetişən gənclər yerine yetiriblər. İlk növbədə, biz onlara borcluyuq, bütün Azərbaycan xalqına borcluyuq".

Ölkəmizdə Gənclər Günü 28 ildir ki, qeyd olunur. Biz tarixi hadisələrlə zəngin bir dövr yaşayırıq. Bu gün Azərbaycan öz tarixində heç vaxt olmadığı qədər müstəqil və güclü dövlətdir. Hər bir Azərbaycan gənci Ali Baş Komandanın əsgəridir.

Bir ölkənin gələcəyini bilmək üçün onun gəncliyinə nəzər salmaq lazımdır. Cünki gənclər mənsub olduğu xalqı təmsil edirlər. Bu gün Azərbaycan gəncliyi xoşbətdir ki, Azərbaycanın lideri, Prezident İlham Əliyev gənclərimizə daha güclü, daha zəngin bir ölkə bəxş edib.

Bu gün Azərbaycanın gələcəyi olaraq gənclərin üzərinə çox böyük vəzifələr düşür. Biz gənclər də öz növbəmizdə göstərilən etimadı doğrultmalı və yeni ideyalarla Azərbaycanın daha da inkişafı üçün birlikdə çalışılsın. Prezident İlham Əliyevin gərgin əməyi sayəsində 30 il ərzində məhv edilmiş Qarabağın Ermənistan silahlı birləşmələrinin işgalindən azad edildikdən sonra yenidən dirçəldilməsi kimi şanlı missiya davam edir. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ölkəmizdən rəfahı, xoşbəxt gələcəyi naminə gördüyü işlər milli inkişafa xidmət edir. Dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə 2025-ci ilin Azərbaycan Respublikasında "Konstitusiya və Suverenlik İli" elan ediləcək dövlətimizin hüquqi əsaslarının və müstəqilliyinin daha da gücləndirilməsinə yönəlmiş strateji bir addımdır. Milli dövlətcilik tariximiz üçün müstəsnə əhəmiyyətə malik olan bu sənəd ölkə gəncləri tərəfindən böyük rəqəbatla qarşılıqlı. Prezident İlham Əliyevin gərgin əməyi sayəsində 30 il ərzində məhv edilmiş Qarabağın Ermənistan silahlı birləşmələrinin işgalindən azad edildikdən sonra yenidən dirçəldilməsi kimi şanlı missiya davam edir. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ölkəmizdən rəfahı, xoşbəxt gələcəyi naminə gördüyü işlər milli inkişaf xidmət edir. Dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə 2025-ci ilin Azərbaycan Respublikasında "Konstitusiya və Suverenlik İli" elan ediləcək dövlətimizin hüquqi əsaslarının və müstəqilliyinin daha da gücləndirilməsinə yönəlmiş strateji bir addımdır. Milli dövlətcilik tariximiz üçün müstəsnə əhəmiyyətə malik olan bu sənəd ölkə gəncləri tərəfindən böyük rəqəbatla qarşılıqlı. Prezident İlham Əliyevin gərgin əməyi sayəsində 30 il ərzində məhv edilmiş Qarabağın Ermənistan silahlı birləşmələrinin işgalindən azad edildikdən sonra yenidən dirçəldilməsi kimi şanlı missiya davam edir. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ölkəmizdən rəfahı, xoşbəxt gələcəyi naminə gördüyü işlər milli inkişaf xidmət edir. Dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə 2025-ci ilin Azərbaycan Respublikasında "Konstitusiya və Suverenlik İli" elan ediləcək dövlətimizin hüquqi əsaslarının və müstəqilliyinin daha da gücləndirilməsinə yönəlmiş strateji bir addımdır. Milli dövlətcilik tariximiz üçün müstəsnə əhəmiyyətə malik olan bu sənəd ölkə gəncləri tərəfindən böyük rəqəbatla qarşılıqlı. Prezident İlham Əliyevin gərgin əməyi sayəsində 30 il ərzində məhv edilmiş Qarabağın Ermənistan silahlı birləşmələrinin işgalindən azad edildikdən sonra yenidən dirçəldilməsi kimi şanlı missiya davam edir. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ölkəmizdən rəfahı, xoşbəxt gələcəyi naminə gördüyü işlər milli inkişaf xidmət edir. Dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə 2025-ci ilin Azərbaycan Respublikasında "Konstitusiya və Suverenlik İli" elan ediləcək dövlətimizin hüquqi əsaslarının və müstəqilliyinin daha da gücləndirilməsinə yönəlmiş strateji bir addımdır. Milli dövlətcilik tariximiz üçün müstəsnə əhəmiyyətə malik olan bu sənəd ölkə gəncləri tərəfindən böyük rəqəbatla qarşılıqlı. Prezident İlham Əliyevin gərgin əməyi sayəsində 30 il ərzində məhv edilmiş Qarabağın Ermənistan silahlı birləşmələrinin işgalindən azad edildikdən sonra yenidən dirçəldilməsi kimi şanlı missiya davam edir. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ölkəmizdən rəfahı, xoşbəxt gələcəyi naminə gördüğü işlər milli inkişaf xidmət edir. Dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə 2025-ci ilin Azərbaycan Respublikasında "Konstitusiya və Suverenlik İli" elan ediləcək dövlətimizin hüquqi əsaslarının və müstəqilliyinin daha da gücləndirilməsinə yönəlmiş strateji bir addımdır. Milli dövlətcilik tariximiz üçün müstəsnə əhəmiyyətə malik olan bu sənəd ölkə gəncləri tərəfindən böyük rəqəbatla qarşılıqlı. Prezident İlham Əliyevin gərgin əməyi sayəsində 30 il ərzində məhv edilmiş Qarabağın Ermənistan silahlı birləşmələrinin işgalindən azad edildikdən sonra yenidən dirçəldilməsi kimi şanlı missiya davam edir. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ölkəmizdən rəfahı, xoşbəxt gələcəyi naminə gördüğü işlər milli inkişaf xidmət edir. Dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə 2025-ci ilin Azərbaycan Respublikasında "Konstitusiya və Suverenlik İli" elan ediləcək dövlətimizin hüquqi əsaslarının və müstəqilliyinin daha da gücləndirilməsinə yönəlmiş strateji bir addımdır. Milli dövlətcilik tariximiz üçün müstəsnə əhəmiyyətə malik olan bu sənəd ölkə gəncləri tərəfindən böyük rəqəbatla qarşılıqlı. Prezident İlham Əliyevin gərgin əməyi sayəsində 30 il ərzində məhv edilmiş Qarabağın Ermənistan silahlı birləşmələrinin işgalindən azad edildikdən sonra yenidən dirçəldilməsi kimi şanlı missiya davam edir. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ölkəmizdən rəfahı, xoşbəxt gələcəyi naminə gördüğü işlər milli inkişaf xidmət edir. Dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə 2025-ci ilin Azərbaycan Respublikasında "Konstitusiya və Suverenlik İli" elan ediləcək dövlətimizin hüquqi əsaslarının və müstəqilliyinin daha da gücləndirilməsinə yönəlmiş strateji bir addımdır. Milli dövlətcilik tariximiz üçün müstəsnə əhəmiyyətə malik olan bu sənəd ölkə gəncləri tərəfindən böyük rəqəbatla qarşılıqlı. Prezident İlham Əliyevin gərgin əməyi sayəsində 30 il ərzində məhv edilmiş Qarabağın Ermənistan silahlı birləşmələrinin işgalindən azad edildikdən sonra yenidən dirçəldilməsi kimi şanlı missiya davam edir. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ö

Gənclər Azərbaycanın vətəndaşlıq əsgərləridirlər

Zülmətin bağrını yardin, gecəni dan elədin! Azərbaycan əsgərinə yazdığını bir seirin bir misrası beləydi. Xocalıda da, Xankəndidə də bu şeirin işığında əsgərlərimizlə səmimi söhbətləşmişdik. Döyüslərdən danışmışdıq, şəhidlikdən, şəhidlərdən danışmışdıq, Zəfərdən danışmışdıq. Cəbrayıldan olan bir döyüşçünün döyüşü yoldaşlarına istəyini də xatırlamışdıq: Qələbədən sonra bizim kəndimizə gedərik, şəhidlərimizi Soltanlıda da anarıq. Mən şəhid olsam, kəndimizə gedin. Onda ruhum siranızda olacaq. Tərxis ediləndən sonra bu döyüşçülər Soltanlıya gediblər. Qalib əsgər kimi. Zülmətin bağrını yarib gecəni dan edənlər şəhid döyüşünün istəyini sədaqətlə yerinə yetiriblər. O zülmət işgalçılığıydı, birdəfəlik əridildi, Azərbaycan əsgərinin Vətənə sevgisi əritdi, sərkərdəlik məharəti əritdi, xalqla ordunun birliliyi əritdi, Azərbaycan gəncliyinin Vətənə sədagəti əritdi...

"N" hərbi hissəsində Gənclər gündündən danışırıq...

Leytenant Orxan Hüseynquliyev Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin berpa olunmasında gənclərin müteşəkkilliyini, dönməzliyini, Vətənə sevgisini, bu sevgini milli-azadlıq hərəkatının mübarizə bayrağına çevrildiyini, imperiya qoşunlarına qarşı mərdanlıklı necə dayandığını, şəhidlikdən keçən azadlığın necə qazanıldığını xatırladır. Əsgərlərin baxışlarında hamimizə tanış qurur görünür. Onlardan 15 yaş böyük olan qururun bu sədaqətlə yaşadılması o qururun müqəddəsliliyine görədi, o müqəddəslilik Vətənin müqəddəsliliyidi.

1990-ci ilin 20 yanvarında gənclər imperiya qoşunlarının qarşısında qol-qola tutub dayanmışdı. Bu əmri vərənər görmedilər, əmri icra edənlər bu qətiyyətdən vahimlənmişdilər. Bu vahimə onların varlığını titrətmışdı. Duymuşdular ki, imperiya Azərbaycanda möglüb olma ərefəsindədir. Imperiya Azərbaycanda milli-azadlıq hərəkati çökdürdü, Azərbaycan gəncləri, Azərbaycan gəncliyi çökdürdü.

Əsgər Rəşad İsazadə deyir ki, Azərbaycanda gənclər siyaseti haqqında qəbul imtahanlarına hazırlaşanda oxumuşdum. Bu siyasetin böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevlə başladığını, genişləndiriyini, dövlət siyasetinin tərkib hissələrindən biri olduğunu da oxumuşdum. Ulu Öndərin dediyi bir kəlam indi də yaddaşimdadır: "Hər bir Azərbaycan gənci hər şeydən çox, hər şeydən artıq müstəqil Azərbaycanın bu günü, gələcəyi haqqında düşünməlidir".

Ulu Öndər Heydər Əliyev gəncləri cəmiyyətin inkişafında böyük qüvvə kimi dəyərləndirirdi, gənclərə inanırdı, gənclərə güvənirdi. Gənclər Vətənin vətəndaşlıq əsgəri idi, bu inamin, bu güvəncin əsgəri idi. 1993-cü ilin 22 sentyabrında gənclərin nümayəndələri ilə görüşəndə onlara məraciətində bildirmişdi: "Hər bir xalqın, hər bir millətin, hər bir ölkənin gəncləri onun həm bu günüdür, həm də sabahıdır, ümidi dir. Siz, Azərbaycan xalqının gənc nəslı, bu gün də müstəqil Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında böyük rol oynayırsınız. Eyni zamanda, müstəqillik yoluna düşmüş Azərbaycan dövlətinin gələcəyinin, xalqımızın daha firavan yaşamasının təməlini qoymaqda istirak edirsiniz. Buna görə də sizə ümid bəsləyirik".

Bu ümid gerçekləşdi, Azə-

baycanda milli qarşılurma təhlükəsi sovuşdu, separatçılıq ləğv olundu, dövlət idarəciliyi tənzimləndi. Bunlar böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin inamına sədaqətin nəticəsi idi...

Əsgər Elñur Əliyev əsgər yoldaşının sözünə qüvvət kimi orta məktəbdə oxuyanda tarix müəllimlərinin dedikləri ni xatırladır: Bu siyaset Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqın tekidli tələbi ilə həkimiyətə qayıdışından sonra dövlətin siyasi kursu oldu. 1994-cü il iyulun 26-da Gənclər və İdman Nazirliyi, 1995-ci ildə Azərbaycan Respublikası Gənclər Təşkilatlarının Milli Şurası yaradıldı. Yeni, təşkilatlanma bütövləşdi. Fəaliyyət tənzimləndi, dövlətin daxili siyasetinə müvafiq istiqamətləndirildi.

Əsgər Teymur Alpaşayev:

- Deyiblər - eşitmışık, öyrədiblər - öyrənmişik, biz də bilirik ki, gənclər cəmiyyətin inkişafında böyük qüvvədir, bu qüvvə aparıcı qüvvədir. Büttün sahələr üzrə gənclərin fəaliyyətini dövlət idarəciliyinə də cəlb etmək, gənclərin ölkənin inkişafında iştirakını, məsuliyyətini artırmaq üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev 1995-ci ildə Azərbaycan Gənclərinin Forumunun keçirilməsini tövsiyə etdi və 1996-cı il fevralın 2-də gənclərin I Forumu keçirildi. Bu qurultay gənclərin siyasi fəaliyəti yüksəldi.

Əsgər yoldaşının fikrini əsgər Abuzər Məmmədov təmamilayır:

- Azərbaycan gənclərinin birinci forumunun ildönümü ilə əlaqədar dövlət başçısı 1997-ci il fevralın 1-də respublika gənclərinin bir qrupunu qəbul etdi. Bu qəbul dövlətin gənclərinə etimadi, davamı kimi tarixləşdi. Gənclər bu qəbulun məhiyyətini təhsilə də, eməkdə də, ictimai həyatda da, Vətənin müdafiəsində də doğrultmağı vətəndaşlıq borcu bilmışdı. Dövlət başçımız fevralın 2-nin Azərbaycan Gəncləri Gü-

nünün elan edilməsi haqqında Fərman imzaladı...

Əsgərlərin Azərbaycanda gənclər siyasetinə bələdiyini, bu istiqamətdə məlumatları, bilgilərini zabitlər də bəyənirlər, biz də bəyənirik. Hərbi xidmətə gelməzdən əvvəl qəbul imtahanlarına hazırlaşmış əsgər Rəşad İsazadə deyir:

- İctimai-siyasi dərsdə qrup rəhbərimiz demişdi ki, 1999-cu il martın 2-də Azərbaycan gənclərinin II Forumundakı çıxışında Ulu Öndər Heydər Əliyev respublikanın ictimai-siyasi həyatında gənclərin daha fəal iştirakı üçün şəraitin yaradılması, dövlət orqanlarının diqqətini gənclərin problemlərinin həllinə yönəltməklə bağlı tövsiyələr vermişdi. Dahi rəhbər Heydər Əliyev forumda XXI əsr gənclərin əsri adlandırmışdı. Bu ideyanı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti çıxışlarının birində böyük qururla, inamlı, sevgilərlə deyib ki, Azərbaycan xalqı Vətən mühəribəsində iştirak etmiş hər bir ığid gəncinə minnətdardır. Vətən uğrunda, torpaq uğrunda döyüşlərin ön sıralarında gedənlərin əksəriyyəti gənclər idi.

- Zabit Fərid İsgəndərovun ordu gənclərinin Xankəndi forumunda çıxışında dediyi fikirləri xatırladıram: Ordudan gəncləri kimi, pilotlar da həmişə Vətəne böyük sədaqətlə xidmet edəcəklər. Fikrim əsgərlərin düşüncələrini bugünkü səhəbətin cazibəsindən ayırb sabahlara yönəldir: Biz İkinci Qarabağ mühəribəsində tarixi Zəfer qazanmış əsgərlərin davamçıları kimi Vətənə həmişə sədaqətlə xidmət edirik. Hərbi xidmətə bizzən sonra gələnlər də belə xidmət edəcəklər. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü xidmətdə olan gənclər də qoruyur, tərxis olunmuş əsgərlər də bu niyyətin əsgərləridir. Gənclər Azərbaycanın vətəndaşlıq əsgərləridirlər...

- Hərbi xidmət milli-mənəvi dəyərlərə əsasında formalasian azerbaycanlı gənclərin Vətənə sevgisini Hərbi Andı ilə, dövlətə, dövlətciliyə sədaqəti ilə püxtələşdirir. Asudə vaxtda bu səhəbətin Azərbaycan gəncliyinin sabahlarına, Azərbaycanın qüdrətinə inam kimi tarixləşdiriyinə zabitlər də əmin oldular, biz də əmin olduk...

Sübh danışıqlarından yaranan, regionda status-kvonu saxlamağa çalışan Ermənistandan 2020-ci il sentyabrın 27-də də müxtəlif istiqamətlərdən hücuma keçib. Bu hücumun da qarşısı alındı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin döyük əmri ilə əks-hücum əməliyyatı başlayıb.

İkinci Qarabağ mühəribəsi başlayanda minlərlə təlebe, müxtəlif sahələrdə işləyen gənclər döyüşlərə getmək üçün rayonların Səfərberlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinə müraciət edirdi. Səfərberliklər gəndələnlər də gənclər idi, ordumuzun şəxsi heyətinin əksəriyyəti də gənclər idi, şəhid olanlar da gənclər idi. Azərbaycanın bu gününün də, sabahlarının da məsuliyətinin cəfaşəsi gənclər olub, indi də gənclərdir, həmişə də gənclər olacaqlar. Azərbaycan gəncləri hər ili Azərbaycan naminə gənclər illi kimi, hər günü gənclər günü kimi yaşayırlar...

- Azərbaycan Ordusu xalqla ordunun birliliyə, sərkərdənin müdrükliyiyle, azərbaycançılıq qüdrətiyle döyüşürdü. Ördə hissələrimiz mühəribənin gedişində meşə ciğirlərini, nazik yolları ordunun, döyük maşınlarının keçə biləcəyi hərbi yola çevirməyi bacarımışdı. Bu yol döyüşçülərimizi zəfərə aparırdı. Şuşa hücumu bu yolla həyata keçirildi. Şuşa işğaldan azad edildi. Bu qələbə İkinci Qarabağ mühəribəsinin sonu oldu, - deyirəm. Leytenant Orxan Hüseynquliyev fikrimin davamı kimi bir məqamı xatırladır: Azərbaycan Respublikasının Prezidenti çıxışlarının birində böyük qururla, inamlı, sevgilərlə deyib ki, Azərbaycan xalqı Vətən mühəribəsində iştirak etmiş hər bir ığid gəncinə minnətdardır. Vətən uğrunda, torpaq uğrunda döyüşlərin ön sıralarında gedənlərin əksəriyyəti gənclər idi.

Zabit Fərid İsgəndərovun ordu gənclərinin Xankəndi forumunda çıxışında dediyi fikirləri xatırladıram: Ordudan gəncləri kimi, pilotlar da həmişə Vətəne böyük sədaqətlə xidmet edəcəklər. Fikrim əsgərlərin düşüncələrini bugünkü səhəbətin cazibəsindən ayırb sabahlara yönəldir: Biz İkinci Qarabağ mühəribəsində tarixi Zəfer qazanmış əsgərlərin davamçıları kimi Vətənə həmişə sədaqətlə xidmət edirik. Hərbi xidmətə bizzən sonra gələnlər də belə xidmət edəcəklər. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü xidmətdə olan gənclər də qoruyur, tərxis olunmuş əsgərlər də bu niyyətin əsgərləridir. Gənclər Azərbaycanın vətəndaşlıq əsgərləridirlər...

Hərbi xidmət milli-mənəvi dəyərlərə əsasında formalasian azerbaycanlı gənclərin Vətənə sevgisini Hərbi Andı ilə, dövlətə, dövlətciliyə sədaqəti ilə püxtələşdirir. Asudə vaxtda bu səhəbətin Azərbaycan gəncliyinin sabahlarına, Azərbaycanın qüdrətinə inam kimi tarixləşdiriyinə zabitlər də əmin oldular, biz də əmin olduk...

Rəşid HÜSEYNOV
"Azərbaycan Ordusu"

Ombudsman "Human Rights Watch" u qərəzsiz yanaşma sərgiləməyə çağırıb

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili (Ombudsman) Səbinə Əliyeva "Human Rights Watch" (HRW) təşkilatının icraçı direktoru Tirana Hassana açıq məktub ünvanlayıb.

Ombudsman Aparatının metbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumatə görə, məktubda sözügedən təşkilatın dünya ölkələri ilə bağlı 2024-cü il hesabatının Azərbaycana dair hissəsində ölkəmizə qarşı qərəzlə və bir-tərəflə yanaşmanın nümayiş etdirildiyi bildirilib.

Eyni zamanda, HRW-nun öz hesabatını hazırlayarkən geniş ictimaiyyətə açıq olan, ombudsmanın insan hüquq ve azadlıqlarının müdafiəsi, o cümlədən işgəncələrin qarşısının alınması sahəsində fəaliyyətinin də əhatəli şəkillədə yer aldığı illik və paralel hesabatlarına istinad etmək əvəzinə, şübhəli və qərəzli mənbələrə əsaslandığı göstərilib. Həbələ təşkilatın hesabında qeyd edilən bir sıra şəxslərə Ombudsmanın Milli Preventiv Qrupunun üzvlərinin görüşdüyü, onlara qarşı heç bir işğəncə və ya pis rəftər faktının aşkar edilmişdi bildirilib.

Məktubda Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi, iqlim dəyişmələrinin qarşısının alınması sahəsində effektiv müzakirələrin həyata keçirildiyi COP29 çərçivəsində iqlim dəyişmələrini nəticəsində baş vermiş fəsadların aradan qaldırılması məqsədilə mühüm qərarların qəbul edilməsine baxmayaraq, HRW-nun öz hesabatında aktual problemlər üzrə əldə olunan bu uğurları nəzərə almadiğı diaqətə çatdırılıb.

Eyni zamanda, məktubda Azərbaycanın uzun illər Ermənistandan işğalçılıq siyasetinə məruz qalması, nəticədə bir milyondan çox soydaşlarımızın fundamental hüquq və azadlıqlarının kobud şəkildə pozulması, işğala son qoyulduğundan sonra keçmiş mecburi köçkünlərin öz evlərinə təhlükəsiz və ləyaqətlə qayğısının bərpası istiqamətində görülen işlər, insanların həyat və sağlamlığına mühüm təhdid yaranan mina problemi, həbələ yüz minlərlə azərbaycanlıların Ermənistandan zorla qovularaq qaçqın düşməsi faktlarının hesabatda nəzərə alınmadığı və nəticədə Azərbaycana qarşı ikili standartların nümayiş etdirildiyi bildirilib.

Ombudsman "Human Rights Watch" təşkilatını öz hesabatlarını hazırlayarkən qərəzsiz yanaşma sərgiləməyə, ədalətli olmağa və təsdiqlənmiş faktlara əsaslanmağa çağırıb.

Birinci Qarabağ müharibəsində Ermənistanla sərhəddə yerləşən Tovuz rayonunun əli silah tutan bütün oğulları yerli özünümüdafiə dəstələrində birləşərək, erməni yaraqlılarına qarşı mərdliklə döyüşübələr. İllərlə Tovuz rayonunun sərhəd ərazi-sində yerləşən kəndləri Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri tərəfindən atəş məruz qalıb, kənd camaatının heyati daima təhlükədə olub, təsərrüfatlarına külli miqdarda ziyan vurulub. Tovuz düşmən tərəfindən atəşkəsin daha çox pozulduğu rayonları-mızdan biri idi.

Seyfəddin də döyük bölgəsində ordubölmələrinin, hərbi formalı insanlarının, hərbi texnikaların, hərbi maşınların olduğu müharibə şəraitində böyük boyaya-başa çatıb. Atası Fəxrəddin Həsənov da Birinci Qarabağ müharibəsinin ağır illərində baş leytenant hərbi rütbəsində döyüklerdə iştirak edib. Bu mühitin təsiri də onu hərin yollarına gətirib çıxarmışdı... Tovuz rayonunun Seyfəddin kimi onlarla oğlu Azərbaycan Ordusunun zabiti olaraq, respublikamızın müdafiəsinin təmin edilməsində və ərazi bütövlüyünün bərpa olunmasında iştirak edib.

Böyük boyaya-başa çatığın və yaşadığın mühit səni formalasdırır, gələcək həyat yolunu müyyəyenləşdirir. Seyfəddinin de həyat yolunu yaşadığı müharibə şəraiti çızmışdı... Həsənzadə Seyfəddin Fəxrəddin oğlu 9 yanvar 1990-ci ildə Tovuz rayonunun Cilovdarlı kəndində anadan olub. Doğma rayonunun düşmənle sərhəddə yerləşməsi, hər gün müxtəlif silahlardan açılan atəş səsləri, müharibə şəraiti onun da həyatında və gələcək peşə seçimində mühüm rol oynayıb. Hələ ibtidai sinifdə oxuyarkən hərbçi olaca-

Medallı igidlərimiz Vətənpərvər oğul, peşəkar zabit

ğını valideynlərinə, doğmalarına, müəllimlərinə və dostlarına bildirib. Hami ona seçdiyi peşənin müqəddəs və şərflərini olduğunu deyib, uğurlar arzulayıb.

Orta məktəbdə oxuduğu zaman "Sağlam bədənde sağlam ruh olar" devizi ilə idmanın sərbəst güles növü ilə məşğul olub. Respublika yarışlarında kiçik yaşı uşaqlar arasında bir dəfə, gənclər arasında isə üç dəfə birinci yeri qazanıb.

Zamanı çatanda Seyfəddin sənədlərini Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseye təqdim edib. Yüksek nəticələr göstərərək liseye qəbul olub. O, 2006-2009-cu illərdə burada təhsil alıb. Hərbi təhsilini 2009-2013-cü illərdə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində (indiki Heydər Əliyev adı-

na Hərbi Institut) davam etdirib.

Seyfəddin Həsənzadə 2013-2014-cü illərdə Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində (indiki Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzi) "Zabit təkmilləşdirmə kursu"nu bitirdikdən sonra Naxçıvan Əlahiddə Ümum-qoşun Ordunun "N" hərbi hissəsində xidmətə başlayır. Müxtəlif vəzifələrde xidmət edən zabiti daha sonra xidməti-ni yeni yaradılan komando hərbi hissəsində davam etdirib.

Zabit S. Həsənzadə hərbi hissəsinin poliqonunda keçirilən növbəti təlimdə bölmənin şəxsi heyətinin döyük atışlı taktiki təliminə nəzarət edirdi. O, söhbətində bildirdi ki, şəxsi heyətin təlim-lərdə döyük hazırlığının, peşəkarlığı-nın daha da güclənməsi və artırılması nəzəri biliklərin təcrübədə hansı səviyyədə tətbiqində asılıdır. "Dünyanın ən güclü orduları sırasında yer alan Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin peşəkarlığı daima artırılır. Bunun üçün də keçirilən təlimlər, dərslərə müasir yanaşmalar var, tələblər ciddidir. Bütün bunların yüksək səviyyədə tətbiqi müasir ordu quruculuğunda əsas şərtidir".

Major S. Həsənzadə ordumuzun vətənpərvər və peşəkarlığını daima artırmağa can atan zabitlərindən biridir. O, müxtəlif beynəlxalq hərbi təlimlərde iştirak edib, kurslar keçib, həmin kursları yüksək nəticələrlə başa vurub.

Vətən müharibəsi zamanı 2020-ci il oktyabrın 17-də Seyfəddin də döyük əməliyyatlarına cəlb olunub. Bölmələrin tərkibində Füzuli, Xocavənd, Şuşa

istiqamətlərində gedən ağır döyük əməliyyatlarında şücaət və fədakarlıqla döyüşüb. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə mayor Seyfəddin Fəxrəddin oğlu Həsənzadə "Hərbi xidmətlərə görə", "Füzulinin azad olunmasına görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə" və "Şuşanın azad olunmasına görə" medal-larına layiq görüllər.

Zabit şəhid komandiri, dostları, haqqında danişaraq, onların adlarını xatırlatmağı da özüne mənəvi borc bildi. "Onlar torpaqlarımızın azadlığı, xalqımızın haqq işi uğrunda şəhid oldular. Onların xatirələri həmişə yad edilecək. Məkanları cənnət olsun. Vətənpərvər, peşəkar zabiti, komandırımlı olmuş Vətən Mühəribəsi Qəhrəmanı polkovnik-leytenant Anar Əliyev, yaxın dostlarım "Azərbaycan Bayrağı" ordenli baş leytenant Məmmədhəsən Sadıqlı, 3-cü dərəceli "Vətənə xidmətə görə" ordenli kapitan Elvin Əliyev, leytenant Ruslan Bayramov, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət herbi qulluqçusu əsgər İsmayıllı Yüzbaşayı, eyni hərbi hissədə xidmət etdiyim, yaxın qohumum leytenant Mais Yaqubov əsl qəhrəmanlıq nümunəsidirlər. Onlar şəhidlikləri ilə milli-mənəvi dəyərlərimizi uca tutdular, torpaq, Vətən heysiyyatımıza əbədilik qazandırdılar".

Zabitlər əsgərlərə xidmətin Vətənə sədaqət borcunu olduğunu da xatırladır, vətəndaşlıq borcunu olduğunu da. Hərbi xidmətini böyük vətəndaşlıq borcuna bilənlərin sırasında mayor Seyfəddin Həsənzadə də var...

Lala HÜSEYNOVA
"Azərbaycan Ordusu"
foto
çavuş
Namiq PƏNAHOVUNDUR

Gənc zabitlərimiz

Azərbaycan Ordusunun zabiti olmaq fəxrdır

Her bir insanın həyat yolu onun xarakterini, inancını və seçimlərini əks etdirir. Kimi elmin, kimi sənətin, kimi de hərbi xidmət yolunu seçilir. Kapitan Toğrul Fətullayev de hərb yolunu seçənlərdəndir. Ömrü nizam-intizamın, dəqiqliyin və Vətənə xidmətin qaydalarına uyğun formalaşıb. Onun keçdiyi yol təkcə peşənin deyil, həm de iradənin göstəricisidir.

Toğrul Fətullayev 14 fevral 1995-ci ildə Naxçıvan şəhərində dünyaya göz açıb. Uşaqlıq illəri Naxçıvanın özünəməxsus mühitində keçib. 7 nömrəli məktəbdə aldığı təhsil ona bilik qazandırmaqla yanaşı, gələcək planlarını müyyənlaşdırmaq imkanı da verib. Erkən yaşlarından hər sahəsinə maraqlı gətirməyi 2010-cu ildə onu Heydər Əliyev adına Hərbi Liseye gətirib.

Hərbi lisey illəri onun xarakterini daha da möhkəmləndirib. Rejim, intizam və fiziki hazırlıqla yanaşı, gələcəyin zabiti olmağın məsuliyyətini de dərk etməyə başlayıb. Hərbi liseyi 2013-cü ildə uğurla başa vurduqdan sonra Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitut) qəbul olub. Ali hərbi məktəbde aldığı nəzəri biliklər keçdiyi planlı təlimlər və onun hərbi bilik bazasını formalaşdırıb. 2017-ci ildə

məktəbi bitirdikdən sonra xidmətə başlayıb.

Kapitan Toğrul Fətullayev hərbi əməliyyatlarda iştirak edərək real döyük təcrübəsi qazanıb. 2020-ci ilin 27 sentyabrında başlayan ikinci Qarabağ müharibəsi onun həyatında ən önemli mərhələlərdən biri olub. Döyük tapşırıqlarını yerinə yetirərək həm şəxsi bacarıqlarını, həm də hərbi təcrübəsini artırıb. O, həmçinin 2023-cü ildə keçirilən antiterror əməliyyatında da iştirak edib.

Zabit hərbi xidmətini yalnız fərdi bacarıq kimi deyil, həm də bir ənənənin davamı kimi görür. Onun qardaşı mayor Tural Fətullayev Dövlət Sərhəd Xidmətində xidmət edir və 44 günlük Vətən müharibəsinin iştirakçısıdır.

Toğrul Fətullayev ailəsində şəhidlik anlayışının nə demək olduğunu erkən

yaşlarından dərək edib. Da-yısı Teymur Alməmmədovun igidiyi, azadlıq uğrunda mübarizəsi Toğrulun dünyagörüşünə, Vətənə bağılılığına təsirsiz ötmüşəmib. 20 Yanvar şehidi olan Teymur Alməmmədovun fədakarlığını bildirmək, onun xatirəsini ya-

şatmaq Toğrul üçün bir borca çevrilib. Bəlkə də elə bu səbəbdən ki, o, hərbi xidmət yolunu seçərək, öz həyatını Vətənə həsr edib. O da bildirdi ki, Vətən anlayışı adı bir söz deyil, onu qorumaq, xidmət etmək, fədakarlıq göstərmək deməkdir. Toğrul dayısının şəhid olduğu Vətəni qorumağı özüne mənəvi borc bilib.

Kapitan Toğrul Fətullayevin hərbi xidməti Azərbaycan Ordusunun yüksək ixtisaslı kadr potensialının inkişafına töhfə verən nümunələrdən biridir. O, hərbi sahədə qazandığı bilik və təcrübəni gündəlik xidmətdə tətbiq edərək, daim inkişafına önem verən zabitlərdəndir. Onun keçdiyi yol hərbçiliyin sadəcə bir peşə olmadığını, eyni zamanda, bir həyat tərzi olduğunu göstərir. Azərbaycanın təhlükəsizliyinin və suverenliyinin qorunmasına xidməti olan hər bir zabiti kimi, Toğrul Fətullayev də bu missiyani məsuliyyətlə yerinə yetirir.

Eltun MƏMMƏDOV
"Azərbaycan Ordusu"

Nümunəvi xidməti

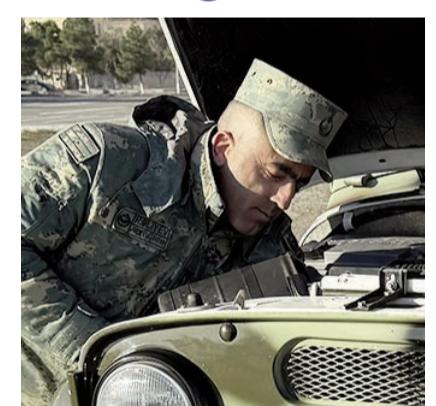
Peşəyə sevgi ürəkdən gəlməli

Orduda bütün ixtisaslar kimi, sürücülük de gərklidir. Sürücü olmaq istəyən hər kəsin, ilk növbədə, avtomobil haqqında məfəssəl bilikləri olmalıdır. Belə olduğu halda, sürücü avtomobili rahat və təhlükəsiz idarə etməklə yanaşı, texnikanın daim işlek vəziyyətde olmasını və ona mütəmadi texniki qulluq göstərilməsini təmin edə bilər.

Hərbi hissənin avtomobil parkında mayor Ülvı Zərbəliyevlə görüşdü. Bacarıqlı, öz işinin öhdəsindən layiqincə gələn sürücülərdən söz düşəndə zabit Ü.Zərbəliyev qeyd etdi ki, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət herbi qulluqçusu çavuş Ramil Əliyev həm intizamına, həm də bilik və bacarıqlarına göre həmişə fərqlənib.

Əsgərlər üstürtülü saxlanclarда olan texnikalara qulluq göstərildilər. Onlar təhkim edilən avtomobilərin səfər öncəsi əyləc və elektrik sisteminin sazlığı nəzərdən keçirildilər. Hər bir texnika idarə olunmadan əvvəl park növbətçi və texniki nəzarət məntəqə rəisi tərəfindən yoxlanılır. Avtomobilin tam yararlı olmasına əmin olunduqdan sonra çıxışa icazə verilir. Sürücü Ramil Əliyev idarə etdiyi avtomobil hər an çıxışa hazır vəziyyətdə olur. Cənki o, texnikanın sazlığını həmişə diqqətlə nəzərdən keçirir. Avtomobile yaranan hər hansı bir nasazlığı dərhal aradan qaldırır. Özünün təmirə gücü çatmadığı halda parkdakı təmir briqadasına müraciət edir və onların köməyile maşın çıxışa hazır vəziyyətə getirilir.

Çavuş Ramil Əliyevlə xidmət yerində görüşdü. Məlum oldu ki, o, hələ yeniyetmə yaşlarında avtomobile böyük maraqlı göstərməkdən çox onun təmirinə can

atıb. Hərbi hissədə sürücüyə ehtiyaç yaradığını esidəndə isə tərəddüd etmədən özünü bura yetirib.

- Hərbi hissədə sürücü kimi xidmət etmək mənim üçün ikiqat sevincdir. Burada sürücü olmağımla gənc sürücü yoldaşlarımı da bu peşənin incəliklərini öyrədirəm. Elektrik, mühərrik və digər təmir işlərini yüksək səviyyədə bilməsəm də, yetərinə anlayışım var və ortaya çıxan bəzi nasazlıqları özüm aradan qaldırmağa çalışram, - R.Əliyev dedi.

Çavuş Ramil Əliyev ikinci Qarabağ müharibəsi iştirakçısıdır. O, həm 44 günlük Vətən müharibəsində, həm də 2023-cü ilin 19-20 sentyabrında keçirilən antiterror əməliyyatında idarə etdiyi avtomobile qarşıya qoyulan tapşırıqları yerinə yetirib.

Sürücü Ramil Əliyev yenə çıxışa hazırlanır. Onun avtomobilini həmişə olduğu kimi təmiz və çıxışa hazırlıdır. Bu səbəbdən də onun avtomobilinə baxış çox çəkmir və sürücü göstərilən məntəqəyə çatmaq üçün parki tərk edir...

Bəxtiyar ƏLİYEV
"Azərbaycan Ordusu"

Xidmətinin ilk illərində Dağıstanda topoqrafik çəkilişlərlə məşğul olan İbrahim ağa Vəkilov 1883-cü ildə Rus-İran komissiyasının tərkibində Xəzər dənizindən Əfqanistana qədər olan sərhədlərin dəqiqləşdirilməsində iştirak edir. Belə bir ciddi işi vaxtından əvvəl - iki il müvəffəqiyyetle yerinə yetirdiyinə görə İbrahim ağa Vəkilovun xidməti İran hökumətinin ən yüksək ordeni olan "Şire-Xurşid" ordeninə layiq görülür. Beş il Qafqaz hərbi dairəsinin topoqrafiya şöbəsinə rəhbərlik edən İbrahim ağa Qafqazın və Krimin müxtəlif rayonlarında topoqrafik çəkilişlərlə məşğul olur. 1891-ci ildə Türkiyəyə ezam olunan İbrahim dörd il rus səfirliyində yaşayaraq xüsusi tapşırığı yerinə yetirir. "Mayor" rütbəsində yenidən Qafqaz hərbi dairəsində xidmətini davam etdirir. 1901-ci ildən şöbə rəisi podpolkovnik İbrahim ağa Vəkilov Qars vilayətinin Rus-Türk sərhədlərində topoqrafik çəkiliş rəhbərlik edir və Bosforun hərbi xəritəsini hazırlayırmışdır.

1912-1913-cü illərdə Rus-İran hökumətinin danışıqlarına əsasən, polkovnik İ.Vəkilov Cənubi Azərbaycanın Təbriz, Urmiya və Xoy şəhərlərində keçirilən topoqrafik çəkilişlərə də başçılıq edir. Birinci Dünya müharibəsi illərində döyüşən ordu qərargahında fealiyyət göstərən polkovnik 1917-ci il inqilabından sonra Tiflisə qaydırırmışdır.

Bir müddət Tiflisdə Zaqafqaziya Federasiyasında və

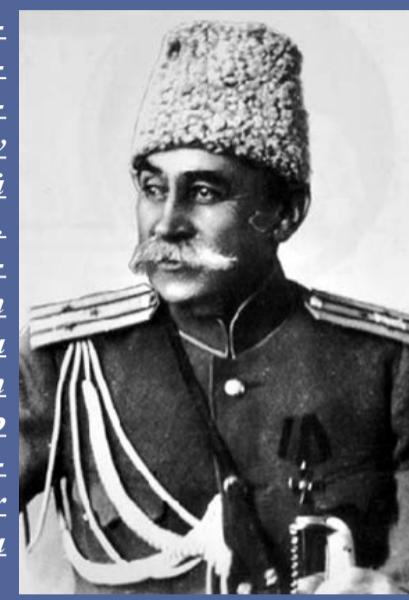
Görkəmlı şəxsiyyətlər Qafqazda hərbi topoqrafiya üzrə general-major rütbəsinə layiq görülmüş yeganə şəxsiyyət - İbrahim ağa Vəkilov

İbrahim ağa Pasa ağa oğlu Vəkilov 1853-cü il mayın 7-də keçmiş Yelizavetpol quberniyası Qazax qəzasının Qıraq Salahlı kəndində anadan olub. İbrahim ağa Vəkilov 1866-ci ilin sentyabrında Tiflisdəki üçüncü Mejavoy Hərbi gimnaziyasına daxil olur. Burada doqquz il oxuduqdan sonra həmyerliyi Mirzə Hüseyn əfəndi Qayibzadənin məsləhətilə Peterburqdakı hərbi topoqrafiya məktəbinə daxil olur. 1879-cu ildə İbrahim ağa Vəkilov həmin məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirib, "praporşik" hərbi rütbəsi alır. Xidmət üçün Tiflisə göndərilən gənc hərbçi bir müddət Qafqaz hərbi dairəsinin topoqrafiya qərargahı şöbəsində xidmət edir.

Zaqafqaziya Xeyriyyə Cəmiyyətinin sədri vəzifəsində çalışmış İbrahim ağa sonralar Bakıda ve Gəncədə fealiyyət göstərir.

1918-ci ildə o, Azərbaycan Milli Ordusunun təşkilində fəal çalışınlardan olub. Bundan əvvəl Azərbaycan hökuməti onu Qazax qəzasına kənd və şəhər suralarının seçkiliyinə rəhbərlik etməyə göndərir. Vəkilovun nüfuzu yeni yaranan Azərbaycan Demokratik Cumhuriyyətinin 1919-cu il 30 mart tarixli qərarı ilə uzun illər ordu dəstədəki nümunəvi xidmətinə görə İbrahim ağa Paşa ağa oğlu Vəkilova general-major rütbəsi verilir. İbrahim ağa Vəkilov

1918-ci il iyunun 23-də Respublika Daxili İşlər nazirinin əmri ilə polkovnik İbrahim ağa Vəkilov Gəncənin general-qubernatoru təyin olunur. Goran mahalında və ayrı-ayrı kəndlərdə sişinacaq tapan daşnak tör-töküntülərinə qarşı mübarizə aparan qubernator onları tərk-silah edir. Azərbaycan hökumətinin 1919-cu il 30 mart tarixli qərarı ilə uzun illər ordudakı nümunəvi xidmətinə görə İbrahim ağa Paşa ağa oğlu Vəkilova general-major rütbəsi verilir. İbrahim ağa Vəkilov

Qafqazda hərbi topoqrafiya üzrə general-major rütbəsinə layiq görülmüş yeganə şəxsiyyətdir.

6 may 1919-cu ildə general-major İbrahim ağa Vəkilov hökumətin əmri ilə Baş Qərargahda hərbi topoqrafiya şöbəsinin rəisi təyin olunur. O, Azərbaycan Demokratik Cumhuriyyətinin süqutuna qədər bu vəzifədə xidmət edir.

1919-cu ilin dekabrında ilk hərbi bayraqımızın təsdiq olunması haqqında Baş Qərargah İdarəsi qərar verir.

Bayraqın yaradıcısı hərbi topoqrafiya şöbəsinin rəisi general-major İbrahim ağa Vəkilov idi. İpek sapla işlənmiş bayraqın bir üzündə əski əlifba ilə "Azərbaycan", o biri üzündə isə müqəddəs "Quran-Kərim" kitabından "Allahdan kömək və qələbə yaxındadır" ayəsi yazılır. Baş Qərargah İdarəsinin verdiyi qərarda göstərilir ki, süvari və piyada alaylarında, əlahiddə tabor və hərbi məktəblər üçün vahid formada bayraqın yaradıldığı elan olunur.

1920-ci ildə Azərbaycanın ilk coğrafi xəritesinin müəllifi və respublikamızda topoqrafiya məktəbinin yaradıcısı general-major İbrahim ağa Vəkilov olmuşdur.

Qırx ilə yaxın hərbi topoqraf kimi fealiyyət göstərən İbrahim ağa Vəkilovun xidmətləri "Müqəddəs Anna" ordeninin üçüncü dərcəsi ilə (1886), "Müqəddəs Stanislav" ordeninin ikinci dərcəsi ilə (1894), "Müqəddəs Anna" ordeninin ikinci dərcəsi ilə (1897), "Müqəddəs Vladimir" ordeninin dördüncü dərcəsi ilə (1903) qiymətləndirilib.

İbrahim ağa Vəkilov Sovet hakimiyəti qurulduğundan sonra müellimlik fealiyyəti ilə məşğul olur. Daha sonralar isə Respublika Xalq Torpaq Komissarlığı Topoqrafiya-Geodeziya İdarəsinin rəisi vəzifəsində, Azərbaycanın Qədim Dövr İncəsənət Abidələrini və Təbiəti Mühafizə Komitəsində çalışır.

İbrahim ağa Vəkilov 1934-cü il iyunun 2-de vəfat edib.

"Azərbaycan Ordusu"

ƏÜÖ-da "Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının hazırlığı kursu"nun buraxılış mərasimi keçirilib

Əlahiddə Ümmüqosun Orduda (ƏÜÖ) növbəti "Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının hazırlığı kursu"nun uğurla başa çatması münasibətələ buraxılış mərasimi keçirilib.

Müdafia Nazirliyi xəbər verir ki, mərasimdə əvvəlcə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin, ölkəmizin müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda şəhid olan Vətən övladlarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Məzunlara Müdafia Nazirliyi rəhbərliyinin təbrikleri çatdırılıb. Tədbirdə çıxış edənlər kursu müvəffəqiyyətə bitirənlərə Vətənə və Hərbi Anda sadıq olmağı, hərbi şərafını her zaman uca tutmağı tövsiyə edib, gələcək xidmətlərində uğurlar diləyiblər.

Məzunlar kurs müddətində qazandıqları bilikləri və praktiki vərdişləri xidmətdə tətbiq edəcəklərinə, qarşıya qoyulan tapşırıqları vicdanla yerinə yetirəcəklərinə və Vətən torpaqlarını layiqincə qoruyaqlaşlarına söz veriblər.

Hərbi qulluqçulara sertifikatlar təqdim olunduqdan sonra kurs birincisi tərəfindən yaşı kötüyünə rəmzi emblem vurulub.

Sonda hərbi orkestrin müşayiəti ilə şəxsi heyətin tribuna öündən təntənəli keçidi olub.

Hərb tariximizdən

Azərbaycanın hərb tarixi: əsrlərin sədası

Azərbaycan tarixi zəngin hərbi ənənələri ilə tanınır. Coğrafi mövqeyi, Sərqli-Qərb arasında strateji keçid nöqtəsində yerləşməsi ölkəmizi əsrlər boyu müxtəlif mühərribələrin və tarixi proseslərin mərkəzine çevirib. Azərbaycan xalqının hərb tarixi müstəqillik uğrunda mübarizə, dövlətçilik prinsiplərini qorumaq və işgallara qarşı göstərilen qətiyyətli müqavimət nümunələri ilə zəngindir.

Tariximizdə hərbi ənənələrin başlanğıçı Eneolit dövrüne təsadüf edir. Qobustan qayaüstü təsvirlərində ibtidai dövr insanların ovçuluq və döyüş səhnələri eks olunmuşdur. Şumer, Akkad və Elam mədəniyyətləri ilə six əlaqələr Azərbaycan ərazisində inkişaf etmiş hərbi bacarıqların və müasir dövrün ilk ordu strukturlarının formallaşmasının başlanğıc nöqtəsidir.

Midiya imperiyası (e.e. VII əsr) Azərbaycan ərazisinin hərbi-siyasi həyatında mühüm rol oynamışdır. Midiya ordusu dövrün ən güclü hərbi qüvvələrindən biri olub, Assuriyaya qarşı zəfərlər neticələnən mühərribələr aparan öz Azərbaycan torpaqlarında ilk dövlətçilik ənənələrini qurmuşdu.

Azərbaycan ərazisində ən qədim dövlətlərdən biri olan Qafqaz Albaniyası (e.e. IV əsr-b.e. VIII əsr) regionda mühüm hərbi-siyasi rol oynayıb. Albaniya ordusu dövrün böyük imperiyaları olan Roma və Sasaniyələrə qarşı müxtəlif döyüşlər aparıb. Həmin dövrde istifadə olunan döyüş arabaları, atlı süvari orduları və daş sikkələrdə eks olunan silah növləri hərbi qüdrətin simvolu idi.

VII əsrin ortalarında Azərbaycan ərazisi Ərəb xilafətinin tərkibinə daxil edildi. Bu dövrde yerli xalqlar İslam dinini qəbul etmək yanaşı, ərəb ordularında xidmət etməyə başladılar. Ərəb fethləri dövründə Azərbaycandan olan döyüşçülər də hərbi yürüşlərdə iştirak etdilər.

Sonrakı əsrlərdə yerli Azərbaycan dövlətləri, xüsusilə Şirvanşahlar, Eldənizlər və Səfəvilər güclü hərbi qüdrətləri ilə fərqlənirdi. Şirvanşah ordusu dövrün ən yaxşı təlim keçmiş süvari dəstələrindən biri sayılırıldı.

XI əsrde Səlcuqlu İmpriyasi Azərbaycan torpaqlarını nəzarət altına aldı. Bu dövrde Azərbaycan ordusunda hərbi təşkilatlanma yüksək seviyyəye çatmışdı. Səlcuqluların qüdrətli süvari dəstələri tarixin ən güclü orduları sırasında yer alırdı.

XVI əsrde Səfəvi imperiyasının qurulması ilə Azərbaycan hərbi qüdrətinin yeni dövrü başlandı. Səfəvilər dövründə nizam ordu və döyüş texnologiyaları inkişaf etdirildi, hərbi strategiya əsas dövlət siyasetinə çevrildi.

XVIII əsrin sonları, XIX əsrin əvvəllərində Azərbaycan xanlıqları arasında Qarabağ xanlığı xüsusilə hərbi gücü ilə seçilirdi. İbrahim xanlıq xanının dövründə Qarabağ xanlığı həm daxili, həm də xarici düşmənlərə qarşı uğurlu döyüşlər apardı. Lakin XIX əsrde Azərbaycanın Çar Rusiyasına birləşdirilməsi hərb tarixində müüm dəyişikliklərə səbəb oldu.

1918-ci ildə qurulan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti (AXC) dövlətin müasir ordu quruculuğu-

nun əsasını qoymuşdur. AXC-nin 1918-ci il iyunun 26-da yaratıldığı ordu müasir Azərbaycan Ordusunun teməllərini təşkil etdi. AXC-nin süqutundan sonra Azərbaycan Sovet İttifaqının tərkibinə daxil edildi və milli hərbi siyaset məhdudlaşdırıldı.

1991-ci ildə müstəqillik əldə edildikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri yenidən quruldu. Doğma Qarabağımızın Ermənistən silahlı birləşmələrinin işgalindən azad edilməsi Azərbaycanın hərb tarixində mühüm bir dövr kimi yadda qaldı.

İkinci Qarabağ mühərribəsi müstəqil Azərbaycanın hərb tarixində qururverici bir səhifədir. Azərbaycan Ordusu müasir texnologiyalar, intizam və strategiya sayəsində torpaqlarımızı işğaldan azad etdi. Bu zəfər Azərbaycan Ordusunun dünya miyazında nüfuzunu artırırdı.

2023-cü ilin 19-20 sentyabr tarixlərində Qarabağ iqtisadi rayonunda həyata keçirilən antiterror əməliyyatı nəticəsində Azərbaycan Ordusu ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyini tam bərpə etdi. Azad olunmuş torpaqlarımızda bu gün şanlı Azərbaycan bayrağı ezmətlə dalgalanır.

Azərbaycanın hərb tarixi yalnız döyüşlər və mühərribələr deyil, həm də xalqımızın vətənpərvərlik ruhu və müstəqillik uğrunda mübarizəsi ilə zəngindir. Bu tarix əsrlərin sədası olaraq bu gün də yeni nəsillərə ilham verir və dövlətimizin inkişafında mühüm rol oynayır.

Baş leytenant
Elvin VƏTƏNDUST
"Azərbaycan Ordusu"

Vətənpərvər ruhlu gəncliyin yetişdirilməsində təhsil müəssisələri və QHT-lərin də üzərinə böyük məsuliyyət düşür

Bakı Slavyan Universitetinin konfrans zalında "2 Fevral - Gənclər Günü"nə həsr olunmuş "Nəsillərin görüşü" silsiləsindən "Heydər Əliyev və Azərbaycan gəncliyi" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib.

AZERTAC xəbər verir ki, Respublika Veteranlar Təşkilatı və Bakı Slavyan Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə gənclər, veteranlar ve qonaqlar iştirak ediblər.

Tədbirdə Dövlət Himni səslənib, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükkutla yad olunub.

Bakı Slavyan Universitetinin rektoru Anar Nağıyev çıxış edərək, gənclərin vətənpərvərlik ruhunda təriyəsi, onların inkişafı mövzusunda müzakirələrin aparılmasında

ali təhsil müəssisələrinin roldundan söz açıb.

Rektorun məsləhətçisi Ənver Abbasov dövlətimizin gənclər siyasetindən bəhs edib.

Mühərbi, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədri, polkovnik Cəlil Xəlilov "Heydər Əliyev və Azərbaycan gəncliyi" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Bildirib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsası-

bəhs edib, Prezident İlham Əliyevin gənclərə göstərdiyi diqqət və qayğıya diqqət çəkiblər.

Əməkdar jurnalist, Yazıçılar Birliyinin üzvü Varis Yolçuyev "Müasir gənclərin hədəfləri, məqsəd və vəzifələri", AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun şöbə müdürü Asif Rüstəmli "Heydər Əliyev - təriyənin mənəvi aspektləri" mövzularında çıxış ediblər.

Vətən mühərbişəsinin iştirakçıları, mühərbi veterانları Bəhruz İsmayılov və Emin Şirinov isə çıxışlarında Azərbaycan gəncliyinin 44 günlük savaşda göstərdiyi qəhrəmanlıqlara toxunub, gənclərin bu günə qədər olduğu kimi, bundan sonra da milli maraqlarımızın, dövlətimizin təhlükəsizliyinin keşiyində ayıq-sayıq dayanacağı vurğulayıblar.

Daha sonra çıxış edənlər ölkəmizin inkişafı və dövlətimizin təhlükəsizliyinin təmin olunmasına gənclərin üzərinə düşən məsuliyyətdən

Əsgərlərimizi təbrik edirəm

Azərbaycanda gənclər siyaseti uğurla davam etdirilir ki, bu da istər gənclərin, istərsə də yeni-yetmələrin vətənpərvərlik təbiyəsinin daha da möhkəmləndirilməsində müstəsnə rol oynayır.

Mən hərbi xidmətdəyəm, əsgərəm. Qürurlarıram ki, belə bir ordunun əsgəriyəm. Bu ordu Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tam bərpa edən ordudur, bu ordu işğalı sənlandıran ordudur.

Biz - Azərbaycan Ordusunun əsgərləri qalib əsgərlərin layiqli davamçıları kimi nümunəvi xidmət edir, zabitlərimizin bütün əmr və göstərişlərini sözsüz və məsuliyyətlə yerinə yetiririk.

2 Fevral Azərbaycanda Gənclər Günüdür. Mən öz adımdan, xidmət yoldaşlığımın adından Azərbaycan Ordusunun əsgərlərinin Gənclər Günü münasibətə təbrik edir, hər birinə xidməti uğurlar arzulayıram. Əminəm ki, onlar bundan sonra da Ali Baş Komandanımızın bütün əmr və göstərişlərini böyük sədaqətlə yerinə yetirəcəklər.

Əsgər Vaqif MUSTAFAYEV
"N" hərbi hissəsi

Hərbi vəzifəlilərlə keçirilən təlim toplantısı başa çatıb

Cari ilin hazırlıq planına əsasən, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti ilə birgə tədbirlər çərçivəsində ehtiyatdan çağırılan bir qrup hərbi vəzifəlilərlə keçirilən təlim toplantıı başa çatıb.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, toplantıın başa çatması münasibətə bağılmış mərasimi keçirilib.

Əvvəlcə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin,

ölkəmizin müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükkutla yad edilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Mərasimdə çıxış edənlər bildiriblər ki, hərbi vəzifəlilərin döyüş vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə sır, taktiki, hərbi tibb, ixtisas və digər hazırlıqlar üzərə nəzəri və

praktiki məşğələlər keçirilib. Toplanışın planına uyğun olaraq onlara ordumuzun arsenalında olan müasir silah və texnikanın taktiki-texniki xüsusiyyətləri, hemçinin düzgün istifadə qaydaları və döyüş tətbiqi usulları öyrədilib.

Bununla yanaşı, ehtiyatdan çağırılanların mənəvi-psixoloji vəziyyəti yoxlanılıb, onlarla

milli-mənəvi dəyərlərə sadıqlıq, dövlətçilik və vətənpərvərlik ruhunda maarifləndirici söhbətlər aparılıb.

Qeyd olunub ki, təlim toplantıında qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olunub.

Sonda təlim toplantıında fərqlənən bir qrup hərbi vəzifəliyə fəxri fərمانlar təqdim edilib.

Hərbi qulluqçularımız "Qış təlimi-2025"də yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirirlər

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, təlimin sənərisinə uy-

ğun olaraq, artilleriya qurğuları, zirehli texnika, döyüş təyaryələri və helikopterlərdən qeyri-qanuni silahlı birləşmə-

lərin sıqınacaqları, texnikası və canlı qüvvəsinin məhv edilməsi üzrə tapşırıqlar yerinə yetirilib.

Hemçinin çətin hava şəraitdə təyyarələrdən endirilən taktiki hava desanti qrupları dağlıq ərazidə döyüş tətbiqi

üzrə tapşırıqları icra ediblər.

Çoxmillətli "Qış təlimi-2025"də bölmələrimiz ölkəmizi layiqince təmsil edirlər.

Vyetnamın Kuang Nam əyaləti tarixi "Mişon" məbəd kompleksi sayəsində bütün dünyada məshurdur. Bura, qədim Çampa dövlətinin keçmiş dini mərkəzidir. Məbəd dünya əhəmiyyətli mədəni irs abidəsi kimi tanınır və hər il, ötən əsrlərin sirləri ilə maraqlanan minlərlə səyahətçini özünə cəlb edir.

Kompleks haqqında ilk məlumat XVII-XVIII əsrlərə aiddir. Rəvayətə görə, təxminən 1,5 min il əvvəl mövcud olan Çampa imperiyasının paytaxtı bir vaxtlar burada yerləşib. Alımlar hesab edirlər ki, Mişon məbəd kompleksinin banisi - Şiva tanrılarının əzəməti şərefinə, həm də onun hakimiyətinin xatirəsi olaraq şəhərin yaxınlığında "Müqəddəs Vadi" yaratmağa qərar verən Kral I Bhadravarmanu olub. Uzun müddət heç

Maraq dünyamız

"Mişon" məbəd kompleksi

kim Mişon xarabaliqları haqqında heç nə bilməyib, yalnız XX əsrde Dananq yaxınlığında qazıntı aparan fransız arxeoloqları onu tapmağa müvəffəq olublar.

Vyetnam-Amerika mühərbiyi zamanı kompleks praktiki olaraq yerlə-yeksan edilib, binaların əksəriyyəetine ciddi zi-

yan dəyib və indi onlar otla örtülmüş daş yığınına çevrilib. 1975-ci ildə qədim abidənin bərpasına qərar verilib. Bunun üçün bir neçə il ərzində etraf torpaqların sakinləri müharibədən dağlımış cengelliyi öz əlli ri ile mina və bombalardan təmizləyiblər. Kompleksin bərpası təxminən 15 il çəkib və

1996-ci ildə Mişon məbəd kompleksinin təntənəli açılışı olub. 3 il sonra YUNESKO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib.

Qədim çampalar həqiqətən de böyük xalq idi. Inanılmaz səyər nəticəsində monumental binalar ucaltdı və onların düzülüşündə keçmiş sivilizasi-

yanın mədəniyyətini, inanclarını eks etdiirməyi bacardılar. Bir vaxtlar kompleks ərazisində 70-ə yaxın ziyarətgah və məbəd mövcud idisə, hazırda burada yalnız bir neçə, 20-ə yaxın, bışmiş kərpicdən tikilmiş bina qorunub qalıb.

Məbəd, qüllələr qədim sənətkarlar tərəfindən oyulmuş unikal naxış və dizaynla bəzədilib. Hər bir elementin əl ilə yaradılması sadəcə heyrətamızdır!

Bir vaxtlar paytaxt Çampa sakinlərinin keçdiyi dar keçidlər və cıçırlar indi bələdçili turlar üçün istifadə olunur. Onlarla gedərken hindu tanrılarının bir neçə heykəllərini görmək mümkündür. Kompleksin duvana örtülmüş təpələr və six cəngəlliklər arasında yerləşməsi onun sırrını daha da artırır.

Kompleksin yaxınlığında Çampa imperiyasının tarixinin bəhs edən muzey və mədəniyyət mərkəzi var. Mərkəzdə tematik folklor tədbirləri keçirilir.

"Azərbaycan Ordusu"

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Ankarada 40 ədəd "Eurofighter Typhoon" qırıcısının tədarük üzrə qiymət təkliflərini gözləyirlər

Türkiyə dördüncü nəsil 40 ədəd "Eurofighter Typhoon" döyüş təyyarəsinin tədarükü üçün avropalı istehsalçılardan qiymət təklifi gözləyir.

Bu barədə Türkiyənin Milli Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb.

Nazirlik qeyd edib ki, müvafiq sənədlər artıq Böyük Britaniya Müdafiə Nazirliyinə və "Eurofighter" konsorsiumuna təqdim edilib və Ankara yaxın günlərdə qiymət təklifi alacağını gözləyir.

Milli Müdafiə Nazirliyi, həmçinin Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələrinin ehtiyacları üçün F-16 təyyarələrinin tədarükü və təkmilləşdirilməsi məsələsində müzakirələrin texniki mərhələsində müsbət irəliləyiş olduğunu bildirib.

Eyni zamanda, Ankara beşinci nəsil KAAN təyyarəsi, "Hürjet" reaktiv təlimçi və yüngül döyüş təyyarəsi, "Kızıləlma" pilot-

suz hərbi təyyarəsi və ANKA-3 həcum PUA layihələri də daxil olmaqla, ölkə üçün daxili müdafiə inkişaflarının prioritetini vurğulayıb.

Bölgədəki vəziyyətə bağlı Milli Müdafiə Nazirliyi Türkiye hərbi heyətinin Suriyaya səfərində diqqət çəkib.

"Səfər yanvarın 29-da baş tutub və məqsəd müdafiə sektorunda əməkdaşlıq üçün Yol Xəritəsinin formalasdırılması olub. Digər məsələlərle yanaşı, terrorizmle mübarizədə birgə addımlar müzakirə edilib", - deyə nazirliyə bildirilib.

Milli Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, Türkiye hərbiçiləri təkcə son bir həftədə bölgədə 57, ilin əvvəlindən isə ümumilikdə 278 terrorçunu zərərsizləşdirib, daha 3 yaraqlı isə silahları ataraq Türk Silahlı Qüvvələrinə təslim olub.

İtalya Ukraynaya hərbi yardım ilin sonunadək davam etdirəcək

İtalya hökuməti Ukraynaya hərbi yardım cari il dekabrın 31-dək davam etdirəcək.

Ukraynaya silah yardımının davam

etdirilməsini nəzərdə tutan fərman İtalya parlamentinin yuxarı palatası olan Senatda təsdiq olunub.

İtalya hərbi yardım paketi çərçivəsində Ukraynaya yeni silahlar tədarük edəcək. Silahın və hərbi texnikanın siyahısı məxfi saxlanılsada, yerli media bu texnikaların müxtəlif raketlər, döyüş sursatları, zenit-raket komplekslərindən ibarət olacağını yazıb.

İordaniya Qəzzaya daha 16 yardım helikopteri göndərib

İordaniya Qəzzaya daha 16 yardım helikopteri göndərib.

Helikopterlər İordaniya Haşimi Xeyriyyə Təşkilatı və bir sıra digər ölkələrin bir-

Britaniya donanmasını modernləşdirmək üçün 355 milyon dollarlıq müqavilə imzalayıb

Böyük Britaniya hökuməti müdafiə şirkəti "BAE Systems" ilə Kral Hərbi Dəniz Qüvvələrinin döyüş sistemlərinin modernləşdirilməsi üçün 355,57 milyon dollarlıq müqavilə imzalayıb.

Bu, döyüş gəmilərinin sistemlərini

gücləndirəcək və onların təhdidləri izləmək, təhlil etmək və cavab vermək qabiliyyətini artıracaq. Ötən həftə Böyük Britaniya Müdafiə Nazirliyi sualtı qayıqlar üçün nüvə reaktorlarının hazırlanması və istehsal üçün "Rolls Royce" ilə 8 il müddətinə 11 milyard dollarlıq müqavilə imzaladığını açıqlayıb.

Departamentin rəhbəri Con Healy vurğulayıb ki, şirkətə əməkdaşlıq Kral Donanmasını və milli təhlükəsizliyi gücləndirməyə kömək edəcək.

AZERTAC-in materialları əsasında

Ünvanımız

Bakı şəhəri, Yasamal rayonu,
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Qazetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzənədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

"Azərbaycan Ordusu" qozeti kompüter mərkəzində sehfələnərək həftədə iki dofa (III və VI günər) hazırlanıb. Müdafıa Nazirliyinin Horbi Nöşriyatının mətbəəsindən hazırlanmışdır. Təqdim edilən qazetlərə əlavə olaraq əlyazmalarla rəy verilir, müəllifə qaytarılır. Qozeti Müdafıa Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsindən (www.mod.gov.az) oxuya bilərsiniz.

Növbətçi

Rəşid HÜSEYNOV

Lisenziya № 361
Sifariş № 18
Nüsxə 3663

Hüseynov İlham Sahib oğluna verilmiş MV № 131012 nömrəli müharibə veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əsgərov Məhəmməd Ələkber oğluna verilmiş MV № 014261 nömrəli müharibə veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.